

آئینه جان

معاونت فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی‌فقیه در سپاه / مدیریت انتشارات

افق رخ ◀ در وصف شهادت فرماندهان بزرگ و دلاور سپاه اسلام

بَهْكَائِكَ مَتَّالِئَةً

گوهر هایی درخشان از تاج اقتدار

بی‌گناه نیز به خاک و خون غلتیدند و با خون خود سندی شدند بر سفاکی رژیم کودک‌کش اسرائیل. در ادامه به زندگی‌نامه چهار فرمانده بزرگ لشکر اسلام می‌پردازیم و در شماه‌های بعد نیز به دیگر شهدا خواهیم پرداخت. ایران اسلامی داغدار گوهر هایی درخشان از تاج اقتدار خویش است. فرماندهانی بزرگ، پر اندیشه، دارای روح بلند که در میدان جهاد و مقاومت بالیدند و سرانجام، در اوج عزت، بال در افق سرخ شهادت گشودند:

سردار سرتیپ پاسدار

امیرعلی حاجی‌زاده

فرمانده نیروی هوافضای سپاه پاسداران

سردار سرلشکر

غلامعلی رشید

فرماندهی قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء

سردار سرلشکر پاسدار

حسین سلامی

فرمانده کل سپاه پاسداران

سردار سرلشکر پاسدار

محمد باقری

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

نام‌هایی آشنا برای هر ایرانی؛

اینان نه فقط به‌عنوان فرماندهان نظامی، بلکه به‌مثابه‌ی معلمان اندیشه، پرچم‌داران عزت، نگهبانان امنیت و نمادهای عقلانیت راهبردی در دوران جنگ‌های ترکیبی. از خاک تا افلاک، از علم تا حماسه این سرداران، هر یک در مسیری تخصصی، اما در خطی واحد، امتداد عزت ملت ایران بودند.

سردار باقری، مغز متفکر ستاد کل، معادله‌پرداز

عرصه‌ی امنیت ملی و هماهنگ‌کننده‌ی همه‌جانبه‌ی قدرت دفاعی جمهوری اسلامی. او اهل استراتژی بود، اهل صبر، و اهل جهاد در سکوت. در هیاهوی رسانه‌ها، آرام بود؛ اما در عمق تصمیم‌سازی‌ها، حضوری تعیین‌کننده داشت. **سوابق:** برخی از سوابق برجسته کاری این شهید عبارتند از: مسئول اطلاعات لشکرها در جنگ ایران و عراق، رئیس اداره اطلاعات ستاد کل نیروهای مسلح، معاون اطلاعات و عملیات ستاد کل نیروهای مسلح (۱۳۸۱-۱۳۹۳)، معاون هماهنگ‌کننده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء، رئیس ارکان و امور مشترک نیروهای مسلح، عضو هیئت علمی دانشگاه عالی دفاع ملی، عضو هیئت

قلب‌ها را با آرامش سخنش فتح می‌نمود

سردار سلامی، معمار گفتمان «مقاومت تهاجمی»، فرمانده‌ای متفکر که میدان نبرد را با قلم تحلیل می‌کرد و قلب‌ها را با آرامش سخنش فتح می‌نمود. او همان کسی بود که خطوط قرمز امنیت ملی را نه با فریاد، بلکه با حکمت و تدبیر ترسیم کرد.

سرلشکر حسین سلامی در سال ۱۳۳۹ در روستای وانسان از توابع شهرستان گلپایگان چشم به جهان گشود. دوران کودکی و تحصیلات ابتدایی و متوسطه‌اش را در زادگاهش سپری کرد و در سال ۱۳۵۷، با موفقیت در آزمون سراسری در رشته مهندسی مکانیک دانشگاه علم و صنعت تهران پذیرفته شد. ورود او به دانشگاه، هم‌زمان با خروش انقلابی ملت ایران علیه رژیم پهلوی بود.

از حضور در کمیته‌های مردمی تا یگان‌های رزمی: پس از پیروزی انقلاب، مدتی در کمیته‌های مردمی مشغول به فعالیت شد، اما با آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران در شهریور ۱۳۵۹، او نیز در آبان همان سال، راهی میدان دفاع از میهن شد و به عضویت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی درآمد. ابتدا به منطقه کردستان اعزام شد و سپس به جبهه‌های جنوب غرب کشور رفت؛ جایی که نخستین تجارب نظامی‌اش را در سن ۲۰ سالگی آغاز کرد. سردار سلامی مسیر نظامی خود را از رده‌های پایین آغاز کرد و به‌مرور در یگان‌های رزمی لشکر ۲۵ کربلا، لشکر ۱۴ امام حسین(ع) و قرارگاه دریایی نوح، مسئولیت‌های مهم‌تری را بر عهده گرفت. رشادت و توانمندی‌هایش موجب شد تا به‌عنوان یکی از نیروهای تأثیرگذار در دوران دفاع مقدس شناخته شود.

تحصیلات علمی و نظامی: پس از پایان جنگ، به‌منظور ارتقای علمی و حرفه‌ای، وارد دانشگاه افسری شد و در سال ۱۳۷۱، در سن ۳۲ سالگی، به فرماندهی دوره عالی جنگ منصوب شد. وی تا سال ۱۳۷۶ در این سمت فعالیت کرد و در همین سال‌ها دوره دانشکده فرماندهی و ستاد را با موفقیت گذراند. همچنین با تلاش شخصی تحصیلات نیمه‌تمام خود در دانشگاه علم و صنعت را نیز به پایان رساند و مدرک کارشناسی ارشد مدیریت دفاعی را اخذ کرد. سردار سلامی از پایه‌گذاران دوره عالی فرماندهی جنگ(دافوس) در سپاه بود. و از زمان تأسیس این مرکز در سال ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۶ فرماندهی آن را برعهده داشت.

فرماندهی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی: سردار سلامی در سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴، به‌عنوان معاون عملیات ستاد مشترک سپاه ایفای نقش کرد و سپس در همین سال به فرماندهی نیروی هوافضای سپاه پاسداران منصوب شد؛ مسئولیتی مهم که در آن دوران با توسعه چشمگیر توانمندی‌های موشکی و هوافضایی کشور همراه بود. در ادامه، به عضویت هیئت علمی دانشگاه عالی دفاع ملی درآمد و در سال ۱۳۸۸ با حکم فرمانده معظم کل قوا، به‌عنوان جانشین فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منصوب شد. او مدتی نیز سرپرستی معاونت هماهنگ‌کننده سپاه را برعهده داشت. سردار سلامی در اول اردیبهشت ۱۳۹۸، با ارتقای درجه به سرلشکری، به فرماندهی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منصوب شد؛ مسئولیتی خطیر که نشان از اعتماد کامل رهبری نظام به توانمندی‌ها، تعهد و تجربه ارزشمند وی در عرصه‌های راهبردی و عملیاتی داشت.

تجسمی از اتصال ایمان به فناوری

سردار حاجی‌زاده، چهره‌ی نوآوری دفاعی کشور، با مهندسی نقطه‌زنی و راهبردهای بازدارندگی، معادلات استکبار را به هم ریخت. او تجسمی از اتصال ایمان به فناوری بود؛ مردی از جنس تکنولوژی با روحی از جنس عاشورا... وی شاگرد برجسته شهید حسن تهرانی‌مقدم به شمار

می‌رفت و سال‌ها در مراکز حساس موشکی نقش‌آفرینی کرد. ایشان از سال ۱۳۸۵ فرمانده پدافند هوایی سپاه بود و در سال ۱۳۸۸ با حکم رهبر معظم انقلاب به فرماندهی نیروی هوافضای سپاه منصوب شد. در این سمت با مدیریت و برنامه‌ریزی خردمندانه، توان بازدارندگی جمهوری اسلامی ایران را به طرز چشمگیری ارتقاء داد. **عملیات‌های مهم و دستاوردهای نظامی:** در دوران فرماندهی شهید حاجی‌زاده، عملیات مهمی از جمله عملیات لیلةالقدر در ۲۸ خرداد ۱۳۹۶ اجرا شد که پاسخ موشکی ایران به حمله تروریستی داعش به مجلس بود. در این عملیات، شش موشک ذوالفقار و قیام به مفر فرماندهی داعش اصابت کرد. در شهریور ۱۳۹۷ نیز پس از شهادت ۱۱ نیروی سپاه در حمله تروریستی میروان، نیروهای هوافضای سپاه با همکاری یگان پهپادی، محل استقرار تروریست‌ها را هدف موشک قرار داد. از دیگر دستاوردهای مهم در زمان فرماندهی حاجی‌زاده، انهدام پهپاد جاسوسی آمریکایی گلوبال هاوک در خرداد ۱۳۹۸ است.

از نقش‌آفرینی در دفاع مقدس تا فرماندهی

با پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل سپاه پاسداران، سردار رشید به‌عنوان معاون اطلاعات و عملیات سپاه دزفول مشغول به فعالیت شد. در دوران دفاع مقدس به‌عنوان یکی از فرماندهان ارشد سپاه در بیشتر عملیات‌های اصلی نقش فعالی ایفا کرد. در سال ۱۳۶۲ و هم‌زمان با اجرای عملیات خیبر، قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء به‌عنوان نهاد مشترک راهبردی بین ارتش و سپاه شکل گرفت و سردار رشید در چارچوب این قرارگاه، نقشی کلیدی در هدایت عملیات‌های نظامی برعهده گرفت. سردار رشید در طول خدمت نظامی خود مسئولیت‌های برجسته‌ای را برعهده داشت که از آن جمله می‌توان به معاونت عملیات ستاد مشترک سپاه از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۸ و معاونت اطلاعات و عملیات ستاد کل نیروهای مسلح از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۸ اشاره کرد. وی در سال ۱۳۷۸ با دریافت درجه سرلشکری به‌عنوان جانشین رئیس ستاد کل نیروهای مسلح منصوب شد و ۱۷ سال در این سمت خدمت کرد. سردار رشید در سال ۱۳۹۵ با حکم رهبر معظم انقلاب به فرماندهی قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء منصوب شد و تا لحظه شهادت در همین مسئولیت باقی ماند. اینان اضلاع یک هندسه طلایی بودند؛ نماد وحدت راهبردی میان تفکر، فناوری و فرماندهی. شهادت‌شان، اگرچه اندوهی عظیم بر دل امت اسلامی نشاند، اما در حقیقت، تجلی وعده‌ای الهی بود: "أَوَّلَيْكَ هُمْ الصَّادِقُونَ..." در مکتب اسلام، هیچ مرگی به‌زیبایی شهادت نیست؛ و هیچ حیاتی، به‌وسعت حیات شهیدان نیست. آنان اکنون زنده‌تر از همیشه‌اند، حاضرتر از همیشه، الهام‌بخش‌تر از هر زمان.

را بیدار، امیدوار و روشن‌نگر کند. چشمه‌ای که خشک نمی‌شود، اگرچه سرو قامتان بلند افتاده‌اند، اما اندیشه‌های زنده آنها در میان ماست. تفکر «مقاومت پویا»ی اسلامی، راهبر «بازدارندگی پیش‌دستانه»ی حاجی‌زاده و «مدیریت شبکه‌ای فرماندهی»ی باقری، هر سه، نقشه‌ی راهی است برای آینده. این راه، با شهادت متوقف نمی‌شود؛ بلکه به رسم شهادت، از همین نقطه شروع می‌شود. پایانی که آغاز است در مکتب عاشورا، شهادت پایان نیست؛ آغاز است. عاشورای امروز ما، با خون این سرداران، جان تازه‌ای گرفته. از دانشگاه تا پادگان، از جبهه‌های اقتصادی تا جبهه‌ی فرهنگی، همه باید لیبیک‌گوی این شهیدان باشند. آنان که رفتند، برای ماندن ما بود. و ما که مانده‌ایم، باید همان شویم که آنان آرزو داشتند: امت آگاه، سربازان بصیر، جهادگران رسانه‌ای، و ادامه‌دهندگان راه ولایت. ما با شما عهد می‌بندیم: پا در رکاب ولایت باشیم، روایت‌تان را زنده نگه داریم، راتان را ادامه دهیم و نگذاریم دشمن، حتی یک واژه از فرهنگ شهادت را تحریف کند، شما رفته‌اید، اما نام‌تان بر پرچم‌های جهاد، بالاتر از همیشه می‌درخشد.

مکتب مقاومت، در حال تجدید عهدی خونین است؛ تجدید حیاتی دوباره در کالبد امت. آنان، جان‌شان را پای همان درختی نثار کردند که ثمره‌اش، عزت اسلام و امنیت ملت‌هاست. شهادت‌شان، ادامه‌ی پیام قاسم سلیمانی است: «ما ملت امام حسینیم؛ تسلیم نمی‌شویم. رهبر معظم انقلاب، همواره از این فرماندهان با احترام یاد می‌کردند. امروز، جای خالی‌شان در نگاه رهبر، داغی دیگر است؛ اما در عمق ماجرا، این شهادت، تاییدی دیگر است بر حقانیت مسیری که در پیش داشتند. مردم، در دل‌شان به این فرماندهان اعتماد داشتند. حالا دل‌ها، هم غمگین‌اند و هم راسخ‌تر؛ چراکه خون این شهید، بذر آگاهی است. رسانه‌ی ما، باید راوی این حقیقت باشد اکنون وظیفه‌ی رسانه، ادبیات، سینما، مستند و آموزش است که این فقدان را به یک حقیقت تمدنی بدل کند. نباید اجازه داد که این شهادت‌ها، تنها در قاب اخبار محو شوند. باید روایت ساخت، باید تحلیل نوشت، باید گریست، اما در عین حال، باید برخاست. شهادت این سرداران، سرمایه‌ی عظیم فرهنگی است که می‌تواند نسل جدید

شهادت این سرداران، نه پایان یک عصر، که آغاز فصلی نوین در مبارزه‌ی تمدنی است. آنان با ترکیب عقل و ایمان، اقتدار و معنویت، تجربه و بصیرت، نسخه‌ای از فرماندهی اسلامی را عینیت بخشیدند. در حالی که دشمن، از جنگ سخت به نبرد شناختی، و از سلاح گرم به جنگ روایت‌ها کوچ کرده، این فرماندهان، جبهه‌های جدید را گشوده بودند. سخن‌شان، موشک‌شان، طرح‌شان و حتی سکوت‌شان، جزئی از یک جهاد ترکیبی دقیق بود. فراتر از مرزها؛ امت‌سازان حقیقی، سردار باقری، سردار سلامی، سردار حاجی‌زاده، سردار رشید تنها برای مرزهای جغرافیایی ایران نجنگیدند؛ آنان معماران «امت‌سازی» بودند. در کنار مقاومت لبنان، دفاع از حرم، تقویت محور مقاومت در سوریه، عراق، یمن و فلسطین، نقش‌های کلیدی داشتند. آنان برآمده از مکتب امام خمینی و پیرو حقیقی امام خامنه‌ای بودند. ولایت‌مداری‌شان، شعاری نبود؛ سیره‌ای عینی بود. در تصمیم‌های بزرگ، در خطرهای بزرگ‌تر، و در وفاداری تا آخرین نفس. ادامه‌ی راه حاج قاسم در شهادت این سه سردار، عطر راه حاج قاسم پیچیده است. گویی